

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 32770-2024

Medewerker	:	Rachel Brouwer en Gijs Toren
Team	:	Concerncontrol
Datum	:	19 september 2024
Portefeuillehouder	:	wethouder Hans Olthof

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 Olst-Wijhe: (32772-2024)</p> <p>☒ Raadsvoorstel begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 32770-2024</p>
<p>AFSTEMMING</p> <p>☒ Openbaar</p> <p>☐ Vertrouwelijk</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 Olst-Wijhe</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028
2. Middels bijgaand raadsvoorstel de begroting ter besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraad.

SAMENVATTING

De door de raad op 1 juli 2024 vastgestelde kadernota 2025-2028 is de opmaat geweest voor het opstellen van deze begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. Het gekozen scenario bij de (geamendeerde) kadernota is verder uitgewerkt tot een reëel en structureel sluitende begroting 2025. De meerjarenraming 2026-2028 laat echter nog steeds een negatief beeld zien. In een tweede raadsvoorstel dat begin oktober wordt voorgelegd, wordt verder ingegaan op de financiële situatie, inclusief septembercirculaire en 1^e begrotingswijziging.

AANLEIDING

In juli heeft de gemeenteraad de kadernota 2025-2028 vastgesteld. Deze kadernota is de opmaat geweest voor het opstellen van deze begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. In deze begroting is het gekozen scenario bij de (geamendeerde) kadernota verder uitgewerkt tot een reëel en structureel sluitende begroting in 2025. In de programmabegroting is aangegeven wat wij per programma en thema gaan doen in 2025 om bij te dragen aan het realiseren van de gestelde doelstellingen.

De meerjarenraming 2026-2028 laat echter nog steeds een negatief beeld zien. Met deze voorliggende begroting, waarbij het eerste boekjaar 2025 structureel en reëel sluitend is, voldoen we aan de eisen van repressief toezicht. De begroting moet daarvoor wel voor 15 november 2024 zijn vastgesteld en zijn ingediend bij de toezichthouder.

BEOOGD RESULTAAT

De gemeenteraad een structureel sluitende begroting 2025 ter vaststelling voor te leggen.

KADER

De Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies, de Kadernota 2025-2028, de Strategische raadsagenda (SRA) en het Bestuursakkoord 'Focus en verbinding 2022-2026.'

ARGUMENTEN VOOR

Door de raad is besloten dat het eerste begrotingsjaar 2025 structureel in evenwicht moet zijn. Dit betekent dat in 2025 de structurele taken gedekt zijn met structurele middelen. Tot het structurele saldo komen we door van het saldo van de ontwerpbegroting het saldo van de incidentele taken af te trekken. Dit is gepresenteerd in onderstaande tabel

Saldi	2025	2026	2027	2028
Saldo ontwerpbegroting 2025 - 2028	0	-1.968.000	-1.466.000	-980.000
Saldo incidentele baten en lasten	-584.000	156.000	-197.000	-22.000
Structureel begrotingssaldo	584.000	-2.124.000	-1.269.000	-958.000

De bovenstaande tabel maakt duidelijk dat de begroting voor 2025 structureel sluitend is. Er is immers een overschot van € 584.000. Hierin zit een buffer om onder andere een eventueel tegenvallende septembercirculaire op te vangen. De septembercirculaire is op het moment van opstellen van deze begroting nog niet uitgekomen, waardoor de resultaten worden meegenomen in een eerste begrotingswijziging via een tweede raadsvoorstel bij deze begroting.

Het meerjarenperspectief vertoont een tekort dat in latere jaren afloopt maar niettemin een structureel tekort vertoont van € 958.000. De daling in het tekort vanaf 2026 wordt verklaard door de ontwikkeling in het gemeentefonds. Er lopen echter nog verschillende onderzoeken die de daadwerkelijk te ontvangen uitkering uit het gemeentefonds nu onzeker maakt. Dit kan voor Olst-Wijhe voor- of nadelig uitpakken. In lijn met het advies van de VNG hopen we nog steeds op een goede uitkomst, maar werken we richting de kadernota 2026-2029 wel aan een plan om ook de volgende begroting sluitend te krijgen.

Door het presenteren van een sluitende begroting in 2025 aangevuld met een realistische begroting in de jaren daarna, volgen wij het begrotingsadvies van de VNG. Daarom verwachten we een positief oordeel van de toezichthouders en een repressief toezicht door de Provincie Overijssel.

ARGUMENT TEGEN

-

RISICO'S

Wij hebben nog geen inzicht in de septembercirculaire.

FINANCIËN

Op basis van de Kadernota 2025-2028 en de daarin verwerkte begrotingsrichtlijnen is de ontwerpbegroting opgesteld. Het beeld van de ontwerpbegroting ten opzichte van de kadernota is als volgt:

Financieel beeld ontwerpbegroting tov Kadernota 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Resultaat vastgestelde Kadernota 2025-2028 incl MC2024	-944.000	-1.953.000	-1.494.000	-1.179.000
Resultaat Ontwerpbegroting 2025-2028	0	-1.968.000	-1.466.000	-980.000
Verschil ontwerpbegroting tov Kadernota 2025-2028 incl MC2024	944.000	-15.000	28.000	199.000

Voor boekjaar 2025 is de begroting vooral door minder behoudend te begroten sluitend gemaakt. Deze worden kort toegelicht:

Gevonden dekking in euro's	2025
Saldo ontwerpbegroting 2025-2028 voor verwerking	-879.000
Stelpost indexering in 2025 laten vervallen	119.000
Rijksbudget implementatie omgevingswet afwachten	135.000
Extra dividend ROVA	30.000
BTW-compensatiefonds	294.000
Inzetten CDOKE-middelen voor eigen uren of bestaande projecten	90.000
Voordeel afschrijvingslasten	115.000
Incidenteel gedekt	96.000
Saldo ontwerpbegroting 2025-2028 na verwerking	0

De stelpost indexering 2025 is niet nodig in 2025, doordat prijsontwikkelingen al zijn meegenomen in de reguliere budgetten.

Voor de omgevingswet zijn extra middelen aangekondigd vanuit het rijk, maar deze zijn nog niet formeel toegekend via de circulaire. In de begroting waren de extra lasten wel meegenomen, maar de baten worden verwerkt als ze zeker zijn. Het extra uitgavenbudget is in deze begroting geschrapt in afwachting van de circulaire.

De verwachting op basis van cijfers van de ROVA is dat er een hogere dividenduitkering volgt in 2025 vanwege goede resultaten in boekjaar 2024.

Het BTW-compensatiefonds (BCF) werkt met een plafond. Als de declaraties van gemeenten in een jaar onder dit plafond blijven wordt het verschil teruggegeven aan gemeenten via de Algemene uitkering. Op basis van de laatste definitieve afrekening BCF mogen gemeenten een stelpost opnemen in de Algemene uitkering voor dit voordeel. Op basis van de Meicirculaire 2024 is een stelpost toegestaan van €494.000. Tot nu toe is in de Algemene Uitkering rekening gehouden met een voordeel van €200.000. Het ministerie BZK en de Provincie adviseren, gezien de onzekerheid over toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het BCF-plafond, om hier voorzichtig mee om te gaan. Voor 2025 is de stelpost verhoogd.

De daling in het tekort vanaf 2026 wordt verklaard door de ontwikkeling in het gemeentefonds. Er lopen echter nog verschillende onderzoeken die de daadwerkelijk te ontvangen uitkering uit het gemeentefonds nu onzeker maakt. Dit kan voor Olst-Wijhe voor- of nadelig uitpakken. In lijn met het advies van de VNG hopen we nog steeds op een goede uitkomst, maar werken we richting de kadernota 2026-2029 wel aan een plan om de volgende begroting sluitend te krijgen.

De middelen voor CDOKe worden ingezet voor het versterken van de organisatie. Daarnaast zijn er middelen gereserveerd voor externe ondersteuning. Er is voor gekozen om in 2025 minder of geen externe opdrachten in te kopen en hooguit al ingehuurde krachten en eigen personeel in te zetten voor de transitie.

Er kunnen ook bestaande projecten aan toegeschreven worden, zoals in 2023 bij het Zonneplan is gebeurd. Dit levert een verwachte besparing op van € 90.000. Na het verwerken in de begroting bleek echter dat mogelijk € 50.000 bespaard kan worden. De verwachting is echter dat er vanuit 2024 genoeg middelen over blijven op ruimtelijke gebied, bijvoorbeeld de implementatie van de omgevingswet, om de resterende € 40.000 in 2025 van te dekken. Een alternatief is om de verwachte besparing via de eerste begrotingswijziging af te ramen naar € 50.000 en de resterende € 40.000 incidenteel te dekken.

Van een aantal investeringen is onlangs duidelijk geworden dat afronding in 2024 niet meer gaat lukken. De afschrijvingslasten zijn daardoor af geraamd.

Na verwerking van bovenstaande resteerde nog een incidenteel tekort van € 96.000. Dit is opgelost door voor dat bedrag een bijdrage te doen uit de reserve nader te bestemmen middelen voor de i-uitvoeringsplannen. Hiermee worden incidentele lasten gedekt met incidentele baten.

DUURZAAMHEID

-

PARTICIPATIE

-

COMMUNICATIE

Nadat de begroting in uw college is behandeld en daarna naar de gemeenteraad is verzonden, wordt voor raadsbehandeling een persbericht opgesteld en een infographic gepubliceerd. Dit is afgestemd met communicatie.

PLANNING EN UITVOERING

-